

TERUGKOMEN

Aan de kade van Lymington zit hij in mijn kuip en drinkt hij de thee die ik voor hem heb gezet. Maurice Bailey, een licht gebogen tengere man die in 1973 vertrok en een jaar later terugkwam – en hoe! Honderdzeventien dagen dobberde hij samen met zijn vrouw Maralyne in een rubbervlotje op de Pacific. Nu, meer dan vijftintig jaar later, vertelt hij vier uur aan één stuk nog eens zijn verhaal. Dat komt door mijn boot. Die is exact gelijk aan die waarmee hij en Maralyne op weg waren geweest naar Nieuw-Zeeland, totdat een door walvisvaarders aangeschoten potvis hen ramde.

Maurice vertelt meer details dan hij toevertrouwde aan het boek* dat hij eind '74 schreef. "In al die jaren ben ik er wel achter gekomen dat ik na terugkomst niet meer de persoon was die vertrok. De zee loutert, zeker als je er zo intens mee te maken krijgt als wij. Wij aten alles wat we konden vangen, maar zwoeren ook dat – mochten we dit overleven – nooit meer een dier iets van ons te vrezen zou hebben. Daar hebben we ons aan gehouden." Maurice vertrok als een schipper die weet hoe het moet. In het reddingsvlotje was hij degene met kennis van astronavigatie en overlevingstechnieken. Aanvankelijk putte hij daar hoop en vertrouwen uit, maar naarmate de dagen verstreken, veranderde dat in ontredde. Maralyne nam het toen over. Met een niet kapot te krijgen wilskracht, hield ze hem in zijn slechtste uren overeind: resoluut, met ijzeren discipline, dag na dag op vaste tijdstippen denken en discussiëren over alle details van de nieuwe boot die ze na terugkomst zouden bouwen.

Zo is het ook gegaan, nadat ze door een Koreaanse visser werden gespot en, te zwak om nog te kunnen lopen, weer aan land kwamen. Met hun nieuwe boot voeren ze nog jarenlang ver weg. De relatie tussen die twee was dieper geworden dan ooit, maar beide in een veranderde rol. Hun afstand tot familie en kennissen was groter dan ooit, want met niemand konden ze hun ervaringen écht delen. En nu – het is inmiddels 1989 als ik Maurice op de thee heb – zijn ze eindelijk voorgoed aan de wal. Hij heeft een tweedehandsbootspulletjeswinkel, zij een bloemenboetiek.

In 2002 overleed Maralyne, Maurice stierf afgelopen december. Ik denk altijd aan die twee als in Zeilen de jaarlijkse groepsfoto staat van vertrekkers. In de smoelen die me vanuit die foto aankijken zie ik dromen en hoge verwachtingen, maar ook spanning en een vleug onzekerheid. En tegen elk van die gezichten zeg ik in stilte: 'Jij komt anders terug, waarschijnlijk sterker'. Ik hoop dan maar dat er niemand bij is die vertrekt om iets te ontvluchten, want wie dat doet, neemt in zijn plunjebaal de volgende mislukking mee op reis. Vertrekken moet je doen vanuit een positieve drive. Het meest betekenisvol daarin is misschien wel je terugkomst – al moet je daar bij het vertrek helemaal niet aan denken. Terugkomen biedt een prachtkans voor een nieuw begin, of een andere aanpak, of een andere eigen kijk op je omgeving. Het is als met een carrièretraject. Dat loopt stroef als je de weg omhoog wilt afleggen binnen een en dezelfde organisatie. Stap je van tijd tot tijd over, dan gebruik je meerdere ladders en vermijd je de ontbrekende sporten. Terugkomen biedt kansen, maar daarvoor moet je eerst vertrekken, misschien wel meer dan eens. Dichter Jan Eijkelboom schreef het zo raak op: 'Wat blijft, komt nooit terug.'

* Maurice and Maralyne Bailey: 117 Days Adrift
(Nederlandse vertaling: 117 dagen op een rubbervlot)

Rob Bijnsdorp is journalist, communicatieadviseur en zwerver op en langs het water. De nieuwste ontwikkelingen in jacht-ontwerpen en navigatie-elektronica gaan aan hem voorbij. Maar des te meer gaat zijn aandacht uit naar de kwaliteit van het leven aan boord en naar de bijzonderheden van het water waarop we varen.

“**DE ZEE LOUERT,
ZEKER ALS JE ER
ZO INTENS MEE
TE MAKEN KRIJGT
ALS WIJ**”

